

UCHWAŁA NR XXII/164/2008
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE
z dnia 23 września 2008 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Chocianów na lata 2008-2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. tj. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)¹ w związku z art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. tj. z 2008 r. Nr 115, poz. 728) uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Chocianów w brzmieniu załącznika Nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chocianów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

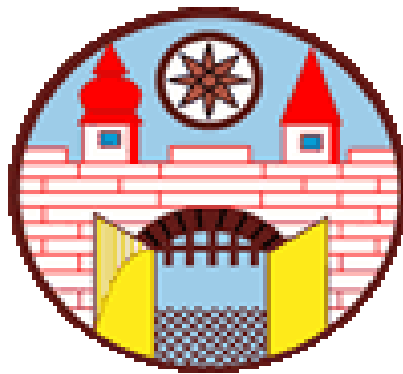
¹Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w:

Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220 i Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 168, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218.

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXII/164/2008

Rady Miejskiej w Chocianowie

z dnia 23.09.2008r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY CHOCIANÓW

CHOCIANÓW CZERWIEC 2008

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta i Gminy Chocianów

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

OŚRODEK PROFILAKTYKI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ

MGR MIROSLAW ŚLESIŃSKI

MODERATOR STRATEGII

CHOCIANÓW CZERWIEC 2008

WSTĘP

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. nr 64, poz. 593) stwierdza, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Jak należy rozumieć rozwiązywanie problemów społecznych w społecznościach lokalnych? Według dostępnej i aktualnej wiedzy, za najbardziej skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych uważa się profesjonalną pomoc powodującą przywrócenie mobilności, rozwijanie umiejętności i sił w pokonywaniu własnych problemów. Taki kierunek działania nie wyklucza pomocy bezpośredniej.

Poniższa STRATEGIA proponuje działania na dwóch płaszczyznach:

- działania profilaktyczne, ograniczające generowanie problemów społecznych,
- działania naprawcze (pomocowe), uwzględniające profesjonalne metody rozwiązywania istniejących problemów społecznych.

W rozwiązywaniu problemów społecznych w społeczności lokalnej najważniejsze jest przygotowanie kadr pomocowych i profilaktycznych, dostosowanie bazy do potrzeb pomocowych oraz uruchomienie mechanizmów kontrolno - motywujących zapewniających odpowiednie standardy działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, problemów alkoholowych i narkomanii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej.

Formuła otwartego, ciągłego przewidywania i projektowania przyszłości powinna stanowić przydatne pragmatyczne narzędzie regulacji rozwoju w sytuacji, gdy nadmiar celów w stosunku do ograniczonych środków utrudnia podejmowanie bieżących i przyszłych decyzji. Zmienność uwarunkowań zewnętrznych, występowanie sprzeczności a nawet konfliktów interesów i dążeń różnych grup społecznych narzuca konieczność przyjęcia negocjacyjnej formuły zarządzania polityką społeczną. Istotą jej jest dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to zatem formuła kształtowania **strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości**.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Strategia jest, więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Realizacja działań strategicznych spoczywa na instytucjach samorządu. Jednak należy pamiętać, że ważnym partnerem w wdrażaniu strategii są organizacje pozarządowe. To one będąc najbliżej lokalnych problemów społecznych są w stanie realizować z dużym sukcesem zadania wyznaczone przez strategię.

Spoleczna akceptacja oraz identyfikacja mieszkańców z wypracowanymi celami dają szansę władzy lokalnej na przejście z poziomu administrowania do POZIOMU ZARZĄDZANIA polityką społeczną.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądanym, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

Strategia została przyjęta jako dokument przez Radę Gminy w dniu 23 września 2008 r.

Strategia została opracowana na lata 2008 – 2015.

SPIS TREŚCI

<u>Wstęp</u>	<u>4</u>
1.1. Podstawy prawne opracowania strategii	7
<u>II. Uczestnicy, proces uspołeczniania, procedury</u>	<u>7</u>
2.1 Uczestnicy	7
2.3 Słownik pojęć	9
<u>III. Wizja przyszłości i cel nadrzędny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych</u>	<u>9</u>
<u>IV. Charakterystyka środowiska społecznego</u>	<u>12</u>
4.1 Krótka charakterystyka Gminy Chocianów	12
Wzrasta liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, np. w usługach budowlanych o 32,2%, a w handlu tylko 9,7%.....	14
Tabela 2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku.....	14
Także analiza bezrobocia z uwzględnieniem wieku bezrobotnych pokazuje spadek w poszczególnych grupach wiekowych.....	16
Działania te obejmą również osoby dorosłe – rodziców dzieci, w szczególności tych, którzy doświadczają przemocy domowej, żyją w rodzinach alkoholowych, mają znaczne trudności w komunikowaniu się z dziećmi i innymi członkami rodziny, przeżywają różnego rodzaju sytuacje kryzysowe, potrzebują wsparcia społeczno – psychologicznego.....	20
W założeniach na bazie tej placówki, która z racji odpowiedniej liczby pomieszczeń służyć może również na potrzeby osób dorosłych, planuje się więc realizować nadal :	20
<u>V. Pozycja strategiczna Gminy Chocianów</u>	<u>23</u>
5.1 Analiza SWOT	23
<u>VI. Cele główne strategii, cele szczegółowe i ich realizacja</u>	<u>27</u>
6.1 Cele główne strategii	27
6.2 Cele szczegółowe i ich realizacja	28
<u>VII. System aktualizacji strategii</u>	<u>40</u>
<u>Europejski Fundusz Społeczny</u>	<u>42</u>
<u>Inicjatywa wspólnotowa EQUAL</u>	<u>44</u>

I. TOK OPRACOWANIA STRATEGII

1.1. Podstawy prawne opracowania strategii

Gmina Chocianów przystąpiła do opracowania strategii na podstawie:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. nr 64 poz. 593, z dnia 15 kwietnia 2004 roku).

II. UCZESTNICY, PROCES USPOŁECZNIANIA, PROCEDURY

2.1 Uczestnicy

Do prac nad budową Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zgłosiło się 19 osób z terenu Miasta i Gminy Chocianów, które wyraziły zainteresowanie w procesie planowania strategicznego. Wśród nich znalazły się osoby związane ze strukturami zarządzania w gminie.

OSOBY UCZESTNICZĄCE W PRACACH NAD STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH – WSPÓŁTWÓRCY STRATEGII.

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Stanowisko</i>
1.	Franciszek Skibicki	Burmistrz Miasta i Gminy Chocianów
2.	Bogusława Smalec	Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Chocianowie
3.	Zdzisław Gwóźdź	Komendant Komisariatu Policji w Chocianowie
4.	Adam Hrynczyszyn	Przewodniczący Miejsko-Gminnej Komisji d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5.	Jerzy Staszczak	Pełnomocnik Miejsko-Gminnej Komisji d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
6.	Andrzej Kocik	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Chocianowie
7.	Halina Pluta	Dyrektor Gimnazjum w Chocianowie
8.	Bożena Kułacz	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Trzebnicach
9.	Alina Hnatyszek	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Szklarach Dolnych
10.	Beata Kawicka	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Parchowie
11.	Henryk Osoliński	Radny Rady Miejskiej w Chocianowie
12.	Krzysztof Kowalczyk	Radny Rady Miejskiej w Chocianowie
13.	Józef Stodółka	Radny Rady Miejskiej w Chocianowie
14.	Norbert Piotrowski	Radny Rady Miejskiej w Chocianowie

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Stanowisko</i>
15.	Małgorzata Staszczak	Specjalista pracy socjalnej w OPS Chocianów
16.	Aniela Szelast	Specjalista pracy socjalnej w OPS Chocianów
17.	Ewa Biłas	Specjalista pracy socjalnej w OPS Chocianów
18.	Elżbieta Chrzanowska	Pracownik socjalny w OPS Chocianów
19.	Józefa Zając	Starszy Specjalista d/s świadczeń pomocy społecznej w OPS Chocianów

2.2 Proces uspołeczniania

Poszczególne etapy planowania przeprowadzone zostały na spotkaniach, które odbyły się: 21 kwietnia, 12 maja. 2008 roku

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania, co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsidiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

2.3 Słownik pojęć

WIZJA - dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,

MISJA – sens naszego istnienia i działania,

PRIORYTETY – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa,

CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE) – opisują pożądane zmiany struktury powiązań i jakości w podsystemach rozwoju,

ZADANIA – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów).

III. WIZJA PRZYSZŁOŚCI I CEL NADRZĘDNY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy i miasta, jaki chcieliby osiągnąć mieszkańcy za 7 lat. Wizja określa bardzo ogólnie, dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chocianów **wizję** sformułowano w następujący sposób:

Gmina Chocianów jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców i turystów, umożliwiającym wysoki poziom życia poprzez:

- ***zrównoważony rozwój gospodarczy (usługowo – turystyczno – ekologiczny),***
- ***profesjonalną pomoc społeczną,***
- ***nowoczesną edukację, skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomani,***
- ***integrację społeczności lokalnej.***

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji.

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności Gminy Chocianów określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie:

EDUKACJA PUBLICZNA

- powszechna dostępność obiektów sportowych dla dzieci i młodzieży po zajęciach szkolnych
- wypoczynek letni i zimowy
- zabezpieczenie środków na pomoc psychologiczną
- kontrole Policji dotyczące rozpowszechniania narkotyków
- programy dla grup dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- szkolenie nauczycieli w celu zwiększenia poczucia odpowiedzialności za dzieci i młodzież w czasie pobytu w szkole oraz w postępowaniu przy pojawieniu się zagrożeń
- organizacja wycieczek edukacyjnych
- ograniczenie barier architektonicznych w instytucjach publicznych
- współpraca szkoła – rodzice, likwidowanie konfliktów
- powszechny dostęp do boisk szkolnych, Internetu
- bardzo dobre wyposażenie sali komputerowej
- doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne
- poprawa bezpieczeństwa dzieci w szkole
- powszechna fachowa pedagogizacja rodziców
- objęcie wszystkich 5- latków wychowaniem przedszkolnym
- informacja na temat miejsc i instytucji, do których możemy się zgłosić z problemami (przemoc w rodzinie, alkohol, narkomania)
- współpraca między instytucjami zajmującymi się problemami młodzieży.

POMOC SPOŁECZNA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

- organizacja punktów dożywiania dzieci i młodzieży
- pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy
- organizacja promocji dobrych przykładów – jak żyć, funkcjonować w środowiskach niedysfunkcyjnych
- ułatwianie dostępu do rynku pracy – edukacja
- tworzenie grup integracyjnych – samopomocowych
- dobra współpraca z policją
- świetlice terapeutyczne na wsiach
- popołudniowe zajęcia terapeutyczne dla rodziców w świetlicach
- mieszkania socjalne i chronione
- program pracy ze sprawcami
- telefon zaufania dla osób potrzebujących pomocy/dostępny 24 godziny/
- natychmiastowa reakcja pracowników socjalnych na pojawiający się problem – interwencja na miejscu
-
- utworzenie Klubu Integracji Społecznej,
- ośrodki wsparcia dla różnych grup /bezrobotni, osoby niepełnosprawne, osoby starsze,
- grupy samopomocowe
- przygotowanie nauczycieli do rozpoznawania przemocy w rodzinie

- inicjowanie działań, poszerzenie kręgu osób i instytucji wspierających działania – sądu kuratorów, Policji, pielęgniarek, pedagoga szkolnego
- promocja skutecznych metod i form wsparcia rodzin
- podejmowanie inicjatywy na rzecz aktywizacji zawodowej osób, rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji socjalno - bytowej, wspieranie otoczenia społecznego osób bezrobotnych
- zwiększenie kadry wykwalifikowanej
- integracja niepełnosprawnych z środowiskiem lokalnym
- ewaluacja realizacji dotychczasowych programów.

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

- szeroka profilaktyka uzależnień w szkołach,
- więcej zajęć pozalekcyjnych skierowanych do młodzieży często eksperymentującej alkoholem i narkotykami,
- skuteczna weryfikacja punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- skuteczny monitoring miejsc, w których młodzież spożywa alkohol,
- zatrudnianie specjalistów np. ds. profilaktyki narkomanii,
- szkolenie nauczycieli – rozpoznawanie zagrożeń, radzenia sobie w sytuacji rozpoznawanych zagrożeń,
- organizacja miejsc rekreacji, spędzania wolnego czasu,
- wdrażanie skutecznych i sprawdzonych programów profilaktycznych,
- zapewnienie dzieciom i matkom bezpiecznego schronienia w okresie przemocy w rodzinie poprzez eksmisję sprawcy,
- praca socjoterapeutyczna z członkami rodziny a nie tylko z osobą dotkniętą problemem,
- konsekwentna kontrola sposobu sprzedaży alkoholu,
- zwiększenie edukacji prozdrowotnej w szkołach prowadzonych przez dobrze przygotowaną kadre i w różnych formach,
- przeprowadzenie ankiet wśród uczniów zagrożonych problemem alkoholu i narkomanii,
- częste wizyty w domach uczniów (wychowawca, pedagog),
- większe dofinansowanie szkoleń specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomocy osobom uzależnionym ich rodzinom oraz ofiarom przemocy.

Z powyższych oczekiwań, co do działań w obszarach rozwiązywania problemów społecznych można sformułować cel nadrzędny strategii.

Wysoka jakość życia mieszkańców Miasta i Gminy Chocianów, życie wolne od zagrożeń, niski poziom zachowań problemowych, kapitał ludzki oparty na wiedzy, zintegrowana społeczność, profesjonalna pomoc społeczna.

Cel ten jest syntetyczną i skróconą wersją myśli, które zawarte są w wizji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy. Jest to hasłowe wyrażenie wizji rozwoju społecznego mieszkańców Gminy Chocianów.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

4.1 Krótka charakterystyka Gminy Chocianów²

Gmina Chocianów jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części powiatu polkowickiego w województwie dolnośląskim, pomiędzy drogą nr 3 i autostradą A4. Pod względem geograficznym należy ona do makroregionu zwanego niziną Śląsko-Łużycką na wysokości 132-187 m n.p.m. Powierzchnia gminy wynosi 221,66 km². Wraz z miastem zamieszkuje ją ok. 13 500 mieszkańców. Podzielona jest na 12 sołectw: Brunów, Chocianowice, Jabłonów, Michałów, Ogrodzisko, Parchów, Pogorzelska, Raków, Trzebnice, Trzemiłów, Szklary Dolne, Żabice.

Chocianów otrzymał prawie miejskie w 1894 roku.

Jest miasteczkiem o tradycjach przemysłowych, położonym w okolicach o dużych walorach przyrodniczych, na zachód od Lubina i północ od Chojnowa. W pobliżu znajdują się kompleksy leśne, oznaczone szlakami i tablicami informacyjnymi, które stwarzają dobre warunki do rekreacyjnej jazdy rowerem (Szlak Żółty, Szlak św. Jakuba; trasa o długości 30 km na terenie lasów Chocianowskich).

To dobre miejsce dla miłośników pieszych wędrówek (szlak pieszy zielony) oraz grzybiarzy.

Cisza i spokój jakie panują na zamieszkiwanych koloniach Chocianowa od oddalonego ok. 1,5 - 3 km centrum, stanowią główny atut dla którego warto tu się osiedlić. Gmina dysponuje dużą ilością terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkalną oraz gospodarczą. Ułatwieniem dla przyszłych inwestorów

w rozpoczynaniu działalności gospodarczej są zwolnienia podatku od nieruchomości.

² Na podstawie oficjalnej strony internetowej gminy Chocianów

4.2 Analiza sytuacji społecznej Gminy Chocianów na podstawie danych wtórnych.

Zakres analizy:

- podstawowe informacje o stanie i strukturze ludności,
- skala pomocy społecznej oraz przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej
- wielkość, dynamika i struktura bezrobocia rejestrowanego

Wykorzystane źródła danych:

- informacja ośrodka pomocy społecznej w Chocianowie
- informacja powiatowego urzędu pracy w Polkowicach
- urząd Gminy w Chocianowie

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne Gminy Chocianów.

Lp.	DANE	JEDNOSTKA	LATA	
			2006	2007
1	Powierzchnia			
		ha	22166	22166
	w tym:			
	Użytki rolne	ha	9438	9415
	Lasy	ha	11421	11457
2	Ludność			
		osoba	12904	12888
	W tym:			
	Młodociani (do lat 18)	osoba	3055	2966
	Osoby starsze (pow. 60 lat)	osoba	1761	1900
3	Osoby fizyczne prowadzące działalność			
		osoba	563	561
	Budowlane	sztuki	59	87
	Transportowe	sztuki	28	29
	Turystyczne	sztuki	0	0
	Handlowe	sztuki	167	185
4	Zasoby mieszkaniowe			

	Komunalne (mieszkania)	sztuki	434	414
	Powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	19069	18275
5	Infrastruktura			
	Lokale gastronomiczne, bary	sztuki	16	13
	Miejsca noclegowe (agroturystyka)	sztuki	4	4
6	Służba zdrowia			
	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	sztuki	1	1
	Apteki	sztuki	4	4

Źródło: Urząd Gminy Chocianów

Wzrasta liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, np. w usługach budowlanych o 32,2%, a w handlu tylko 9,7%.

Tabela 2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku.

GRUPA WIEKOWA	GMINA	
	OGÓLEM	KOBIETY
2006 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 19 lat)	3282	1584
Wiek produkcyjny (20 – K60/M65)	7807	3826
Wiek poprodukcyjny (powyżej K60/M65)	2587	1493
2007 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 19 lat)	3266	1567
Wiek produkcyjny (20 – K60/M65)	7921	3892
Wiek poprodukcyjny (powyżej K60/M65)	2058	1214

Źródło: Urząd Gminy Chocianów

Osoby starsze /pow. 60 r.ż/ stanowią 14,74 % ogółu mieszkańców, osoby do 18 lat - 23%. Analiza struktury wieku mieszkańców jest korzystna, 59,80 % mieszkańców jest w wieku produkcyjnym.

Negatywnym trendem w porównaniu do roku poprzedniego, jest spadek liczby ludności, szczególnie w wieku młodym. Ponadto analiza powyższych danych wskazuje na niewielki wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym, oraz spadek w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 3. Bezrobotni w Gminie Chocianów

Kolejny etap analizy danych wtórnych, odnosi się do problematyki bezrobocia, w tym bezrobocia rejestrowanego.

Tabele 3, 4 i 5 przedstawiają wielkość bezrobocia na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

Tabela 3. Bezrobotni w Gminie Chocianów

	2006 ROK		2007 ROK	
	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY
BEZROBOTNI	967	616	756	509
Z PRAWEM DO ZASIŁKU	79	35	58	31
OSOBY BEZROBOTNE W OKRESIE 12 MIESIĘCY OD UKOŃCZENIA NAUKI	52	45	29	22

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach

Jak widać z prezentowanych danych w okresie kolejnych lat poprawia się sytuacja: maleje bezrobocie rejestrowane – spadek o 21,82% w stosunku do 2006 roku.

Dla oceny specyfiki lokalnej zjawiska bezrobocia istotna jest jego struktura. Poniżej bezrobotni a ich wykształcenie.

Tabela 4. Bezrobotni – według wykształcenia.

Lata	Podstawowe		Zasadnicze		Średnie ogólne		Średnie zawodowe		Wyższe	
	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY	OGÓLEM	KOBIETY
2006	390	207	296	188	70	63	189	140	22	18
2007	280	163	224	150	82	65	142	110	28	21

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach

W większości każdej kategorii wykształcenia nastąpił spadek osób bezrobotnych. I tak:

- wśród bezrobotnych z wykształceniem podstawowym spadek wyniósł 28,82%,
- wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym spadek wyniósł 24,32%,
- wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim zawodowym spadek wyniósł 29,66%,
- wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym wzrost wyniósł 23,80%,

Tabela 5. Bezrobotni - struktura wieku.

LATA	OGÓLEM	18 - 24		25 - 34		35 - 44		45 - 54		55 – 65*	
		OGÓL	KOBIETY	OGÓL	KOBIETY	OGÓL	KOBIETY	OGÓL	KOBIETY	OGÓL	KOBIETY
2006	967	227	159	227	162	187	122	248	151	78	22
2007	756	172	121	175	137	148	111	189	115	72	25

Także analiza bezrobocia z uwzględnieniem wieku bezrobotnych pokazuje spadek w poszczególnych grupach wiekowych.

W grupie 18-24 lat spadek o 24,22%

W grupie 25-34 lat spadek o 22,90%

W grupie 35-44 lat spadek o 20,85%

W grupie 45-54 lat spadek o 23,79%

W grupie 55-65 lat spadek o 7,69%

Tabela 6. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 6 i 7 zawiera informacje o wielkości przyznawanych w gminie Chocianów świadczeń z pomocy społecznej. Wskaźnik ten można potraktować jako swego rodzaju wskaźnik interwencji socjalnej.

	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓLU MIESZKAŃCÓW	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓLU MIESZKAŃCÓW
	2006 rok 12944			2007 rok 12888		
UBÓSTWO	315	871	2,43	353	926	2,74
SIEROCTWO	1	1	0,01	1	1	0,01
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	10	42	0,08	61	323	0,47
BEZDOMNOŚĆ	3	3	0,02	1	1	0,01
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	127	289	0,98	189	372	1,47
BEZROBOCIE	258	777	1,99	265	764	2,06
BEZRADNOŚĆ	160	680	1,24	98	391	0,76
DŁUGOTRWALA CHOROBA	381	541	2,97	317	579	2,46
ALKOHOLIZM	7	17	0,05	16	28	0,12
NARKOMANIA	0	0	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	2	2	0,02	5	5	0,04

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej

Tabela 7. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej.

	2006 ROK	2007 ROK
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW OTRZYMUJĄCYCH POMOC - OGÓLEM	1100	659
W TYM ZADANIA WŁASNE	957	632
W TYM ZADANIA ZLECONE	193	83
LICZBA RODZIN	940	536
LICZBA OSÓB W RODZINACH	2053	1226

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej

Analiza udzielonej pomocy w okresie dwuletnim pokazuje zróżnicowanie przyczyn pomocy.

Mimo spadku pomocy w ogóle (o 39,72%,) to pomoc wzrosła z powodu ubóstwa, niepełnosprawności i długotrwałej choroby.

Utrzymuje się także wysoki wskaźnik świadczeniobiorców z powodu bezrobocia.

W 2007 roku pomocą społeczną objęto 9,51% ogółu mieszkańców Miasta i Gminy Chocianów.

Tabela 9 Dane z Policji Chocianów

Lp.	Kategorie przestępstw	Podejrzani dorośli				Podejrzani nieletni			
		ogółem		w tym w związku z alkoholem		ogółem		w tym w związku z alkoholem	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1.	zabójstwo	0	1	0	1	0	1	0	1
2.	nieumyślne spowodowanie śmierci	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	uszkodzenie ciała	0	6	0	0	3	3	0	0
4.	udział w bójce lub pobiciu	10	1	6	0	3	0	0	0
5.	zgwałcenie	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	znęcanie się nad rodziną	26	18	10	8	0	0	0	0
7.	kradzież mienia	19	15	1	1	4	0	0	0

		ogółem		po spożyciu alkoholu lub w związku z alkoholem	
		2006	2007	2006	2007
8.	kolizje i wypadki drogowe	95	107	8	10
9.	interwencje domowe policji	77	42	69	40

Wnioski o ukaranie skierowane przez policję do kolegów do spraw wykroczeń		ogółem	
		2006	2007
1.	za wykonywanie czynności zawodowych przez osoby nietrzeźwe	0	1
2.	za sprzedaż napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia	1	0
3.	za nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych	61	97
4.	za prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu	145	116
5.	za zakłócenie ruchu drogowego przez pieszych po spożyciu alkoholu	0	0

Analizując dane statystyczne przedstawione wyżej, należy stwierdzić:

- obniża się bezrobocie i liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej,
- spada ilość policyjnych interwencji domowych, chociaż większość tych interwencji ma związek z alkoholem,
- wzrasta ilość udzielanej pomocy społecznej z powodu ubóstwa i długotrwałej choroby oraz bezrobocia.

Według autorów programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii następuje „spadek wieku inicjacji alkoholowej, stały wzrost spożycia alkoholu, coraz bardziej powszechne sięganie po narkotyki oraz narastająca wciąż fala agresji, przemocy, terroru, samobójstw, chorób psychicznych, depresji i ucieczek od rzeczywistości, której towarzyszą coraz powszechniejsze zjawiska chronicznego stresu, bezsilności, samotności i beznadziei”. Ta sytuacja zmusza do podejmowania szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych.

Działania te nastawione będą szczególnie na niwelowanie zjawiska przemocy i agresji, przeciwdziałanie uzależnieniom, pomaganie dzieciom w przezwyciężaniu trudności życiowych, pomoc w prawidłowym kształtowaniu się i rozwoju osobowości, uczenie umiejętności rozpoznawania i uświadamiania sobie własnych potrzeb psychicznych, uodparnianie na negatywne wpływy środowiska, uczenie umiejętności rozpoznawania społecznych presji, uczenie zaspakajania własnych potrzeb bez pomocy środków zmieniających świadomość, uczenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wprowadzanie elementów treningu interpersonalnego - tworzenie poprawnych relacji w grupie, naukę nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, rozwój psychologiczny – zwiększanie świadomości samego siebie, na naukę reguł dobrej komunikacji itd.

Działania te obejmą również osoby dorosłe – rodziców dzieci, w szczególności tych, którzy doświadczają przemocy domowej, żyją w rodzinach alkoholowych, mają znaczne trudności w komunikowaniu się z dziećmi i innymi członkami rodziny, przeżywają różnego rodzaju sytuacje kryzysowe, potrzebują wsparcia społeczno – psychologicznego.

Z przyczyn obiektywnych w ramach działalności „Centrum” realizowane będą również zadania w terenie – na bazie placówek oświatowych, w tym w szczególności w szkołach wiejskich.

W założeniach na bazie tej placówki, która z racji odpowiedniej liczby pomieszczeń służyć może również na potrzeby osób dorosłych, planuje się więc realizować nadal :

WSZYSTKO WYJUSTOWAC I WYRÓWNAĆ, BEZ POGRUBIENIA

- **zajęcia integracyjno-informacyjno-edukacyjne w zakresie problematyki uzależnień, przemocy i kontaktów; interpersonalnych - z grupami dzieci i młodzieży / cała populacja wiekowa / ;**
- **zajęcia terapeutyczne w ściśle określonych grupach dzieci**
- **i młodzieży / dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, z rodzin z problemem alkoholowym, dorosłe dzieci alkoholików, młodzież przejawiająca wstępne symptomy uzależnienia w tym od narkotyków itd.**
- **profesjonalne programy profilaktyczne wśród całej populacji dzieci i młodzieży;**
- **zajęcia terapeutyczne dla osób dorosłych uzależnionych od alkoholu i narkotyków;**
- **zajęcia terapeutyczne dla członków rodzin z problemem alkoholowym / osoby współuzależnione od alkoholu/ ;**
- **zajęcia terapeutyczne dla ofiar przemocy domowej / dzieci, młodzież, dorośli / ;**
- **treningi interpersonalne i asertywności obejmujące wszystkie chętne osoby , w tym w szczególności dzieci i młodzież ;**
- **szkolenia specjalistyczne dla wszystkich osób pragnących działać w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej ;**
- **spotkania liderów, wolontariuszy / dzieci, młodzież, osoby dorosłe / chętnych i prowadzących już szeroko rozumianą działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży / osoby działające w placówkach oświatowych, przy Parafii Rzymsko-Katolickiej itd. /;**
- **wykłady, prelekcje, pogadanki związane z problematyką: uzależnień, przemocy, kontaktów międzyludzkich, kontaktów z samym sobą, wychowania, dorastania i wszystkich innych istotnych problemów społecznych**

oraz funkcjonować będą :

- **profesjonalny punkt konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy domowej ;**
- **profesjonalny punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych ;**
- **punkt pierwszego kontaktu z :**
 - **psychologiem**
 - **terapeutą**

- psychiatrą
- prawnikiem
- grupy wzajemnego wsparcia /osoby współzależnione –
 - członkowie rodzin z problemem alkoholowym, dorosłe dzieci alkoholików, ofiary przemocy domowej /;
- punkt pomocy dzieciom przejawiającym trudności w nauce szkolnej ;
- punkt pomocy psychospołecznej dzieciom borykającym się z poważnymi problemami życiowymi, związanymi z faktem funkcjonowania w rodzinach rozbitych, niewydolnych; wychowawczo, dysfunkcyjnych, patologicznych ;
- punkt spotkań wszystkich grup inicjatywnych dzieci i młodzieży pragnących działać na polu stwarzania warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego – służących szeroko rozumianej profilaktyce;
- punkt poradnictwa rodzinnego

Źródło: Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

V. POZYCJA STRATEGICZNA GMINY CHOCIANÓW

5.1 Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza.

Miasto i Gmina Chocianów ma ograniczony wpływ na kształtowanie się procesów społeczno – prawnych będących w jej otoczeniu. Może jednak w sposób aktywny wykorzystywać szanse oraz unikać zagrożeń płynących z otoczenia.

Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

ANALIZA SWOT (SKALA 1-5)

EDUKACJA PUBLICZNA			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Wiejskie Ośrodki Kultury - Hala Sportowo – widowiskowa - Place zabaw - Boiska wielofunkcyjne - Stadion miejski - Ścieżki rowerowe - Ścieżki edukacyjne /szlak turystyczny/ - Mobilna kadra pedagogiczna i zarządzająca - Entuzjazm dzieci - Kreatywna młodzież - Spora grupa rodziców działająca społecznie wymagająca, mobilna - Dostęp do Internetu - Przeprowadzane programy profilaktyczne - Pedagogizacja rodziców - Współpraca instytucji wspierających działania szkoły - Znajomość środowiska lokalnego - Promocja szkół w środowisku - Dożywianie uczniów w szkole 	<p>4</p> <p>5</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Brak przedszkoli na wsi - Brak remontów kapitalnych w szkole podstawowej w Parchowie i Chocianowie oraz gimnazjum - Brak stołówki w gimnazjum, - Brak edukacji publicznej dla dorosłych - Drogi rowerowe - Dopuszczenie w nowoczesne środki dydaktyczne - Problemy dowozu uczniów na zajęcia pozaszkolne - Niski poziom aspiracji rodziców dotyczących wykształcenia dzieci - Niedostateczne fundusze na zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne - Niedostateczna opieka logopedyczna - Brak kąpielisk / basenu/ 	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>5</p>
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	
<ul style="list-style-type: none"> - Standaryzacja pracy szkoły - Fundusze unijne 	<p>5</p> <p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zarobkowa migracja rodziców - Niechęć korzystania z pozytywnych wzorców - Brak stabilnych przepisów prawa oświatowego - Upolitycznienie Oświaty 	<p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p>

Pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Baza lokalowa OPS, w trakcie modernizacji, - Pracownicy socjalni posiadają wymagane, wykształcenie, stabilność kadry, gotowość do podnoszenia kwalifikacji, - Dobra współpraca z podmiotami lokalnymi, - Dobra współpraca z kościołami, - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, - Grupa wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin, - Wypoczynek letni dzieci finansowany z wielu podmiotów, - Rozbudowane dożywianie dzieci w szkołach, bardzo duża liczba dzieci, - 	<p>5</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Brak mieszkań socjalnych i komunalnych, - Brak zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego - Brak pomieszczeń do rozmów indywidualnych, - Brak psychologa, - Bariery architektoniczne, - Niedobór kadrowy, przeciążeni pracownicy socjalni, - Minimalna ilość organizacji pozarządowych, - Brak jadłodajni, noclegowni, - Brak Klubu Integracji Społecznej, - Brak doradcy rodzinnego, - Brak Domu Spokojnej Starości, - Postawy roszczeniowe, - Wykluczenie społeczno – zawodowe, - Dziedziczenie biedy, nałogów, - Niskie wykształcenie rodziców i dzieci, bezradność i bierność w rozwiązywaniu problemów rodzin, - Niechęć współdziałania, marazm, niechęć do integrowania, uzależnienie rodzin od pomocy społecznej 	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p>
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Fundusze unijne, - Tworzenie miejsc pracy, - Przekwalifikowania zawodowe, - Powiatowy Punkt Interwencji Kryzysowej, - Obniżanie się zjawiska bezrobocia, 	<p>5</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Brak stabilnych i spójnych przepisów, - Dokładanie ciągle nowych zadań, - Rozpad więzi społecznych, - Migracja ludzi wykwalifikowanych, 	<p>5</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>4</p>

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII			
MOCNE STRONY	OCENA	SŁABE STRONY	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Chocianowskie Centrum Profilaktyki, - Świetlica socjoterapeutyczna, - Działalność klubów sportowych , - Poradnia rodzinna , - Kompetentna komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Przeszkolona kadra do zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych, - Programy edukacyjne, profilaktyczne, socjoterapeutyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, - Kampanie edukacyjne, - Grupa wolontariatu przy parafii, - Przychyłność władz samorządowych i kościoła 	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działalność Ośrodka kultury/ brak oferty zabezpieczenia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, - Brak współpracy między instytucjami przy zajmowaniu wolnego czasu dla dzieci i młodzieży w godzinach wieczornych i w dni wolne od pracy, - Klub internetowy czy typowo kafejka młodzieżowa, - Sport – małe urozmaicenie, - Brak kadry szkoleniowej w sporcie \brak animatorów kultury, - Brak Zespołu interdyscyplinarnego, - Niska świadomość społeczna na temat uzależnień 	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>4</p>
SZANSE	OCENA	ZAGROŻENIA	OCENA
<ul style="list-style-type: none"> - Wsparcie merytoryczne z Urzędu wojewódzkiego i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - Współpraca z lokalnymi gospodarstwami Agroturystycznymi „Wrzosowa Kraina” 	<p>4</p> <p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Niedoskonałe przepisy prawne (niemożność wyegzekwowania postanowień dotyczących leczenia), - Brak fachowej pomocy ds. narkomanii, - Brak współpracy z powiatem w temacie uzależnień 	<p>4</p> <p>4</p> <p>4</p>

VI. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA

6.1 Cele główne strategii

Po uzyskaniu akceptacji społecznej wizji strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chocianów, do której będzie dążyć społeczność lokalna w wyniku wdrażania strategii, oraz po przeprowadzeniu diagnozy prospektywnej przystąpiono do ustalenia priorytetów, celów głównych strategii.

Cele główne określono dla czterech obszarów:

1. Edukacja publiczna.
2. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
3. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Uwzględniając wyniki analizy SWOT, analizy potencjałów wypracowano następujące cele główne:

- dla obszaru „Edukacja publiczna”:

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy.

- dla obszaru „Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”:

Profesjonalna pomoc społeczna, wzmacniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, integrująca mieszkańców, ograniczająca przemoc w rodzinie.

- dla obszaru „Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii”:

Efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Realizacja tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów szczegółowych w poszczególnych latach. Cele szczegółowe i działania realizacyjne przedstawione zostaną w kolejnych rozdziałach.

6.2 Cele szczegółowe i ich realizacja

EDUKACJA PUBLICZNA

CEL GŁÓWNY

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy.

CELE SZCZEGÓLWE

- nowoczesny system oświaty,
- dostępność bogatej oferty edukacyjnej,
- wyrównywanie szans rozwojowych.

PROBLEM

Brak przedszkoli na wsi. Brak remontów kapitalnych w szkole podstawowej w Parchowie i Chocianowie oraz gimnazjum. Brak stołówki w gimnazjum. Brak edukacji publicznej dla dorosłych. Dopuszczenie w nowoczesne środki dydaktyczne. Problemy dowozu uczniów na zajęcia pozaszkolne. Niski poziom aspiracji rodziców dotyczących wykształcenia dzieci. Niedostateczne fundusze na zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Niedostateczna opieka logopedyczna. Brak kąpielisk / basenu/

DZIAŁANIA

1. Modernizacja bazy oświatowej i placówek kulturotwórczych, uruchamianie placówek opieki przedszkolnej, szczególnie na wsi.
2. Dopuszczenie przedszkoli, szkół i bibliotek w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.
3. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach kulturalno - oświatowych.
4. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
5. Przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej i wspierającej dla rodziców i osób starszych.

6. Doskonalenie kadry pedagogicznej uwzględniające nowoczesne techniki i potrzeby rozwojowe społeczności lokalnej.
7. Opracowanie i wdrożenie programu pomocy psychologicznej i pedagogicznej w placówkach oświatowych.
8. Prowadzenie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych dla dzieci z deficytami rozwojowymi.
9. Prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych.

EDUKACJA PUBLICZNA

CEL GŁÓWNY

Świadome i aktywne społeczeństwo, kapitał ludzki oparty na wiedzy.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- nowoczesny system oświaty,
- dostępność bogatej oferty edukacyjnej,
- wyrównywanie szans rozwojowych.

Lp.	DZIAŁANIA / ZADANIA/BENEFICJENCI	HARMONOGRAM REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Modernizacja bazy oświatowej i placówek kulturotwórczych, uruchamianie placówek opieki przedszkolnej, szczególnie na wsi.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Funkcjonalna i adekwatna do potrzeb baza oświatowa	Urząd Miejski
2	Doposażenie przedszkoli, szkół i bibliotek w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Miejski
3	Likwidacja barier architektonicznych w placówkach oświatowo – kulturalnych.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Większy dostęp do oświaty	Urząd Miejski
4	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa,	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Miejski
5	Przygotowanie i realizacja oferty edukacyjnej i wspierającej dla rodziców i osób starszych.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Miejski

6	Doskonalenie kadry pedagogicznej uwzględniające nowoczesne techniki i potrzeby rozwojowe społeczności lokalnej.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wykształcone społeczeństwo	Urząd Miejski
7	Opracowanie i wdrożenie programu pomocy psychologicznej i pedagogicznej w placówkach oświatowych.	2008 - 2015	Bezinwestycyjne	Mniej dysfunkcji społecznych	Urząd Miejski
8	Prowadzenie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych dla dzieci z deficytami rozwojowymi.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Miejski
9	Prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych.	2008 - 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Miejski

Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

CEL GŁÓWNY

Profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, ograniczająca przemoc w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych klientów pomocy społecznej,
- rozwój zasobów osobowych i instytucjonalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- promocja samorealizacji, przedsiębiorczości.
- ograniczenie przemocy w rodzinie

PROBLEM

Brak mieszkań socjalnych i komunalnych. Brak pomieszczeń do rozmów indywidualnych. Brak psychologa. Bariery architektoniczne. Niedobór kadrowy, przeciążeni pracownicy socjalni. Minimalna ilość organizacji pozarządowych. Brak jadłodajni, noclegowni. Brak Klubu Integracji Społecznej. Brak doradcy rodzinnego. Brak Domu Spokojnej Starości.

Wykluczenie społeczno – zawodowe klientów pomocy społecznej. Niskie wykształcenie rodziców i dzieci, bezradność i bierność w rozwiązywaniu problemów rodzin. Niechęć współdziałania, marazm, niechęć do integrowania, uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, niedostateczna ilość szkoleń kadry pomocy społecznej.

DZIAŁANIA

1. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej.
2. Modernizacja i rozwój bazy lokalowej Ośrodka Pomocy Społecznej,
3. Opracowanie i wdrożenie procedury motywowania klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów.
4. Przygotowanie i realizacja programów pomocowych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Przygotowanie i realizacja programów pomocowych dla rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną
6. Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej, pokonywania bezradności społecznej.

7. Inspirowanie instytucji gminnych do wspierania organizacji samopomocowych oraz wolontariatu.
8. Współtworzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych.
9. Przygotowanie kadr pomocowych do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
10. Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
11. Opracowanie systemu promocji samorealizacji, przedsiębiorczości, wychodzenia z kryzysu.

POMOC SPOŁECZNA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

CEL GŁÓWNY

Profesjonalna pomoc społeczna, zmieniająca świadomość społeczną, wspierająca jakość życia lokalnej społeczności, ograniczająca przemoc w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- wzmocnienie i rozwój zintegrowanej pomocy socjalnej,
- wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych klientów pomocy społecznej,
- rozwój zasobów osobowych i instytucjonalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
- promocja samorealizacji, przedsiębiorczości,
- ograniczenie przemocy w rodzinie.

Lp.	Działania / zadania/beneficjenci	Harmonogram realizacji	Źródła finansowania	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
2	Modernizacja i rozwój bazy lokalowej Ośrodka Pomocy Społecznej.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Opracowanie i wdrożenie procedury motywowania klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów.	2008 – 2015	Bezinwestycyjne	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, ograniczenie patologii	Ośrodek Pomocy Społecznej, ankiety

4	Przygotowanie i realizacja programów pomocowych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach	Ośrodek Pomocy Społecznej, ankiety
5	Przygotowanie i realizacja programów pomocowych dla rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
6	Opracowanie i wdrożenie programu aktywizacji zawodowej, pokonywania bezradności społecznej.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
7	Inspirowanie instytucji gminnych do wspierania organizacji samopomocowych oraz wolontariatu.	2008 – 2015	Bezinwestycyjne	Ograniczenie patologii	Urząd Miejski
8	Współtworzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
9	Przygotowanie kadr pomocowych do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
10	Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ośrodek Pomocy Społecznej
11	Opracowanie i wdrożenie systemu promocji samorealizacji, przedsiębiorczości, wychodzenia z kryzysu.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Ankiety

Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

CEL GŁÓWNY

Efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna,
- racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa,
- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,
- promocja zdrowego stylu życia.

PROBLEM

Brak oferty zabezpieczenia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, brak współpracy między instytucjami przy zajmowaniu wolnego czasu dla dzieci i młodzieży w godzinach wieczornych i w dni wolne od pracy. Brak kadry szkoleniowej w sporcie \brak animatorów kultury. Brak Zespołu interdyscyplinarnego. Niska świadomość społeczna na temat uzależnień

DZIAŁANIA

1. Organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Przygotowanie i tworzenie zespołów interdyscyplinarnych działających profesjonalnie i kompleksowo w zakresie pomocy i interwencji w środowiskach dysfunkcyjnych.
3. Opracowanie i wdrożenie programów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Opracowanie i wdrożenie standardów profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.
5. Wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych.
6. Rozwijanie pomocy socjoterapeutycznej poprzez tworzenie świetlic socjoterapeutycznych i klubów młodzieżowych z programem pomocy psychologicznej.
7. Przygotowanie programu edukacji rodziców – wdrożenie programu „Szkoła dla rodziców”.

8. Przygotowanie i realizacja programów współpracy służb i instytucji pomocowych.
9. Opracowanie i wydawanie ulotek promujący zdrowy styl życia.
10. Prowadzenie systematycznych badań określających skalę zjawisk dysfunkcyjnych i potrzeb pomocowych.
11. Inicjowanie współpracy regionalnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
12. Opracowanie i realizacja działań ewaluacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii oraz aktualizacja programów profilaktycznych i naprawczych dostosowana do wyników ewaluacji.

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

CEL GŁÓWNY

Efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- profesjonalna pomoc terapeutyczno – profilaktyczna,
- racjonalna i efektywna profilaktyka problemowa,
- skuteczne przeciwdziałanie uzależnieniom,
- promocja zdrowego stylu życia.

Lp.	DZIAŁANIA / ZADANIA/BENEFICJENCI	HARMONOGRAM REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELU \ MINIMUM REALIZACYJNE	ŹRÓDŁA DANYCH
1	Organizowanie działań zwiększających dostępność terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa,	Wzrost liczby osób utrzymujących trzeźwość	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2	Przygotowanie i tworzenie zespołów interdyscyplinarnych działających profesjonalnie i kompleksowo w zakresie pomocy i interwencji w środowiskach dysfunkcyjnych.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Ograniczenie patologii	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3	Opracowanie i wdrożenie programów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa,	Wzrost bezpieczeństwa w rodzinach	Urząd Miejski, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja
4	Wdrożenie standardów profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.	2008 – 2010	Bezinwestycyjne	Ograniczenie patologii	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5	Wdrażanie profesjonalnych programów profilaktycznych.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa,	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

6	Rozwijanie pomocy socjoterapeutycznej poprzez tworzenie świetlic socjoterapeutycznych i młodzieżowych klubów z programem pomocy psychologicznej.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, oświata	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7	Przygotowanie programu edukacji rodziców – wdrożenie programu „Szkoła dla rodziców”.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8	Przygotowanie i realizacja programów współpracy służb i instytucji pomocowych.	2008 – 2015	Bezinwestycyjne	Większa i skuteczniejsza pomoc	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
9	Opracowanie i wydawanie ulotek promujących zdrowy styl życia.	2008 – 2015	Budżet Gminy fundusze pomocowe,	Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej dzieci, młodzieży i dorosłych	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10	Prowadzenie systematycznych badań określających skalę zjawisk dysfunkcyjnych i potrzeb pomocowych.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Ankiety
11	Inicjowanie współpracy regionalnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
12	Opracowanie i realizacja działań ewaluacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholizmu i narkomanii oraz aktualizacja programów profilaktycznych i naprawczych dostosowana do wyników ewaluacji.	2008 – 2015	Budżet Gminy, fundusze pomocowe, budżet państwa	Pełna realizacja zadania	Urząd Miejski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VII. SYSTEM AKTUALIZACJI STRATEGII

Wprawdzie strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe – w niektórych sytuacjach wręcz konieczne, to jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków strategii. Najczęściej, ze względu na zmieniające się uwarunkowania zarówno wewnątrz gminy jak i w jej otoczeniu modyfikacjom poddajemy zapisy w części operacyjnej strategii. Jednak najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego procesu, jaki towarzyszył tworzeniu strategii, powtarzanym w cyklach pięcioletnich. Weryfikacja ta w uspołecznionym procesie, z wykorzystaniem ankiet oraz szerokim udziałem mieszkańców służyć będzie ocenie realizacji oraz uaktualnieniu zapisów strategii zwłaszcza jej nie zrealizowanej części. W czasie weryfikacji mogą powstawać zupełnie nowe cele szczegółowe i projekty dotyczące tych aspektów życia w gminie, w których w dniu dzisiejszym uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć.

Pamiętać jednak należy o konsekwentnym dążeniu do poprawy jakości życia mieszkańców zawartych w wizji, celu nadrzędnym oraz w celach głównych, te bowiem elementy strategii zmianom i modyfikacjom nie powinny być poddawane

Wybrane informacje - ważne dla realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W POLSCE

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest głównym instrumentem wspierającym działania podejmowane w ramach Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz rocznych wytycznych w sprawie zatrudnienia. Środki EFS przeznaczone są także na realizację Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL ukierunkowanej na przeciwdziałanie dyskryminacji i zwalczanie nierówności szans na rynku pracy.

Obszary wsparcia EFS

Priorytety EFS realizowane są w ramach pięciu *obszarów wsparcia*, które określają zakres działań mogących otrzymać wsparcie ze strony EFS. Obejmują one:

1. **Aktywną politykę rynku pracy** mającą na celu przeciwdziałanie i zapobieganie bezrobociu, przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet, ułatwianie ponownej integracji z rynkiem pracy długotrwale bezrobotnych, a także wspieranie integracji zawodowej ludzi młodych oraz osób powracających na rynek pracy po okresie nieobecności na nim.
2. **Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego mające na celu ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy**, utrzymania zatrudnienia lub powrotu do czynnego życia zawodowego. Skierowane jest ono do osób, które ze względu na trudną sytuację życiową nie potrafią samodzielnie odnaleźć się na rynku pracy, nie potrafią rozwiązać osobistych i zawodowych problemów korzystając długotrwale w sposób bierny ze świadczeń pomocy społecznej.
3. **Kształcenie ustawiczne** mające na celu ułatwienie i polepszenie dostępu do rynku pracy oraz integrację z rynkiem pracy, podwyższenie i utrzymanie potencjału zatrudnieniowego osób oraz promowanie mobilności zawodowej, poprzez zwiększanie dostępu do szkoleń zawodowych, edukacji oraz doradztwa.
4. **Doskonalenie kadr gospodarki (promocja potencjału adaptacyjnego) oraz rozwój przedsiębiorczości** poprzez promocję wykwalifikowanej, przeszkolonej i zdolnej do adaptacji do zmiennych warunków rynku pracy kadry pracowniczej, popieranie innowacyjności i potencjału adaptacyjnego w zakresie organizacji pracy, rozwijanie

przedsiębiorczości oraz warunków sprzyjających tworzeniu miejsc pracy i podwyższaniu kwalifikacji, rozwój potencjału ludzkiego w sferze badań, nauki i technologii.

5. **Zwiększanie dostępu i uczestnictwa kobiet na rynku pracy**, włącznie z możliwością rozwijania kariery zawodowej, zwiększeniem dostępu kobiet do nowych miejsc pracy, pomocą w uruchamianiu działalności gospodarczej, a także działania zakładające zmniejszenie dysproporcji, których podstawą jest dyskryminacja ze względu na płeć zarówno w ramach pionowych, jak i poziomych struktur rynku pracy.

Ponadto, w ramach EFS wspierane są kwestie horyzontalne (wspólne dla całego obszaru Unii i jej poszczególnych członków) dotyczące rozwoju lokalnego, równości szans, rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz zrównoważonego rozwoju.

Podjęmowane działania z zakresu **rozwoju lokalnego** mają przyczynić się, między innymi, do wzmocnienia więzi wewnętrznej wspólnot lokalnych, poprawy jakości życia społeczności oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców i władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy regionu poprzez realizację działań opartych na zasadzie partnerstwa.

Kwestia równości szans stanowi istotny element wszystkich realizowanych działań. Odnosi się ona w szczególności do promowania równych szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, do wyrównywania szans edukacyjnych i szans na rynku pracy osób narażonych na wykluczenie społeczne, osób zamieszkałych na terenach wiejskich i zaniedbanych oraz osób niepełnosprawnych.

Rozwój **społeczeństwa informacyjnego** oznacza działania skierowane na podwyższenie poziomu technologicznego poprzez podnoszenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych, aktualizowanie wiedzy o nowoczesnych formach zarządzania i organizacji pracy oraz podwyższanie poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Zrównoważony rozwój oznacza rozwój społeczno-gospodarczy z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Celem generalnym SPO RZL jest *„budowa otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy”*. Celem szczegółowym programu jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości. Harmonijny rozwój gospodarki ma zapewnić wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

SPO RZL będzie realizował powyższe cele poprzez działania określone w trzech Priorytetach:

- ⇒ **Priorytet I: Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna,**
- ⇒ **Priorytet II: Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,**
- ⇒ **Priorytet III: Pomoc techniczna.**
- ⇒ **Priorytet VII: Promocja integracji społecznej.**
- ⇒ **Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.**

Instytucją odpowiedzialną za realizację SPO RZL jest Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Gospodarki i Pracy.

INICJATYWA WSPÓLNOTOWA EQUAL

Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL, finansowana ze środków EFS, jest częścią europejskiej strategii na rzecz stworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy i zapewnienia szerokiego do nich dostępu. Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL służy promowaniu nowych sposobów zwalczania wszelkich form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy w drodze współpracy ponadnarodowej, zarówno wobec osób zatrudnionych, jak i poszukujących pracy. EQUAL obejmuje również działania na rzecz społecznej i zawodowej integracji osób ubiegających się o status uchodźcy. EQUAL przyczynia się do rozwiązywania problemu dyskryminacji i nierówności w dostępie do pracy grup najbardziej zagrożonych na rynku pracy lub z niego wykluczonych. W ramach EQUAL realizowane mogą być projekty odnoszące się do wymienionych niżej ośmiu Tematów, korespondujących z czterema filarami Europejskiej Strategii Zatrudnienia i dodatkowo jednego Tematu ukierunkowanego na wsparcie osób ubiegających się o status uchodźcy.